

ارزیابی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی پروژه‌های ورزشی و مدیریت پیامدها (مطالعه موردی ورزشگاه شهید کاظمی)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۱۲/۷ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۲/۳/۲۸

محسن رنجبر

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرری m. ranjbar@iausr.ac.ir (مسئول مکاتبات)

زهرا خستو

کارشناس ارشد جامعه‌شناسی و کارشناس شرکت اندیشه‌سرای باهمستان

طوبی پیرو

دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی و کارشناس شرکت اندیشه‌سرای باهمستان

چکیده

بیان مسئله: امروزه مفاهیمی چون مشارکت اجتماعی، سلامت در تمامی ابعاد آن، دسترسی به منابع اطلاعاتی و... در توسعه پایدار شهری اهمیت یافته‌اند. توجه به مردم به عنوان بهره‌مندان توسعه و دخالت دادن آن‌ها (مشارکت) در روند توسعه و توجه به تمامی آثار اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی اقدامات توسعه‌ای بر زندگی اجتماعی از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد.

روش پژوهش: نوع مطالعه در این پژوهش از نظر مسیر، توصیفی - تحلیلی و از نظر هدف کاربردی بوده است. برای گردآوری اطلاعات نیز، از روش میدانی و اسنادی استفاده شده است. در بخش اسنادی، مدارک و اطلاعات موجود در خصوص مکان مورد مطالعه و پروژه مورد نظر گردآوری شده و در بخش میدانی نیز وضع موجود در قالب مصاحبه‌های اکتشافی، مشاهده و بررسی کاربری‌های عمده، شناسایی گروه‌های مردمی و در نهایت به گردآوری پرسش‌نامه‌های مورد نظر ختم شد. در واقع بررسی پیامدها از طریق روش کمی و پیمایش از ساکنان اطراف پروژه و نیز از روش کیفی و ابزار مصاحبه عمیق در کسب نظرات مسئولان شهرداری منطقه‌ی ۱۹ و اعضای شورایی استفاده شد.

اهداف پژوهش: هدف پژوهش ارزیابی آثار و پیامدهای اجتماعی و فرهنگی ساخت استادیوم فوتبال شهید کاظمی بر ساکنان منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران می‌باشد نتایج تحقیق نشان می‌دهد که، افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش، کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله، دسترسی اهالی به امکانات ورزشی و فرصت رفتن به استادیوم و دیدن بازی‌ها از نزدیک، غنی شدن اوقات فراغت اهالی به خصوص نوجوانان و جوانان، استعداد یابی در میان جوانان و نوجوانان و... از مهم‌ترین پیامدهای مثبت و ایجاد ترافیک در منطقه، خرید و فروش مواد مخدر در اطراف استادیوم، از بین رفتن آرامش اهالی محله، کاهش امنیت محله (نزاع بین تماشاچیان)، بالا رفتن اجاره‌بها در محله و... از مهم‌ترین پیامدهای منفی از نظر ساکنان و نیز اعضای شورایی و مسئولان شهرداری بوده است.

کلید واژه: استادیوم فوتبال شهید کاظمی، ارزیابی تأثیرات اجتماعی و فرهنگی (اتاف)، مشارکت اجتماعی، توسعه‌ی پایدار، شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران

مقدمه

در میان پدیده‌های اجتماعی، ورزش از جمله فعالیت‌های اجتماعی است که جذابیت‌های عمومی خاص خود را دارد. «ورزش پدیده‌ای اجتماعی است که پیوندی اندام‌وار با مجموعه، نهادها و ساختارهای اجتماعی دارد. بدین معنا که دستاوردهای ورزش و فعالیت‌های آن به طور کلی یک شاخص عمومی است. از این رو می‌توان از طریق آن درباره‌ی سطح پیشرفت اجتماعی و فرهنگی یک جامعه داوری کرد». (قدیمی ۱۳۹۰، ۲۷).

در میان رشته‌های ورزشی، در سطح جهانی فوتبال نسبت به دیگر رشته‌ها، دستداران و طرفداران بی‌شماری را به خود جلب کرده است. از این رو می‌توان فوتبال را پر مشارکت‌ترین فعالیت ورزشی در سطح جهان دانست.

همان قدر که فوتبال می‌تواند کارکردهای اجتماعی داشته و نقش مهمی را در پر کردن اوقات فراغت جوانان، ایجاد نشاط روحی و جسمی، جلوگیری از بزه‌کاری و تقویت جریان جامعه‌پذیری و روابط سالم اجتماعی داشته باشد، می‌تواند عرصه ظهور و بروز بسیاری از رفتارهای ضد اجتماعی چون خشونت و پرخاشگری نیز باشد. «رقابت‌های ورزشی، ورزشکاران و تماشاگران را در وضعیتی قرار می‌دهد که ممکن است قواعد، هنجارها و تقسیم کارهای رایج به آسانی نقض و به رویارویی پرخاش‌جویانه و خشونت آمیز منجر شو». (رحمتی ۱۳۸۲)

سؤال مهم این است که چگونه می‌توان کارکردهای اجتماعی و سالم سازی روابط اجتماعی در این عرصه را افزایش داد؟ در پاسخ به این سؤال عوامل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی مهمی دخیل هستند، فرهنگ سازی در این راستا نقش مهمی در ارائه اطلاعات و آموزش رفتارهای صحیح دارد اما نمی‌توان تنها به بعد کیفی و آموزشی تکیه کرد.

در ادامه می‌توان اشاره کرد که ابعاد کمی و ساختاری، معماری استادیوم در برآورده شدن برخی از نیازهای ورزشکاران و تماشاگران نه تنها منجر به آرامش روانی آنها می‌شود بلکه به عنوان یکی از شاخص‌های افزایش کارکردهای اجتماعی فوتبال به عنوان پاداشی بیرونی و درونی، رفتارهای اجتماعی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. لارسون معتقد است که برآورده شدن نیازهای تماشاگران در استادیوم‌ها مانند خدمات سرویس بهداشتی، تفریحی، سالن غذاخوری، موزه و برپایی گالری

عکس‌هایی از ستارگان فوتبال و خدمات بهداشتی در میزان رضایت و آرامش روانی و رفتاری تماشاگران و ورزشکاران نقش مهمی دارد (رحمتی، ۱۳۸۲). با توجه به تأثیر بسیار زیاد دو متغیر رضایت از امکانات و تسهیلات، و سازگاری هدف‌ها و شیوه‌های تحقیق هدف‌ها، بر تمایل به خشونت و پرخاشگری طرفداران فوتبال در ورزشگاه‌ها، اگر «اقدامات مناسبی برای فراهم ساختن تسهیلات و امکانات فیزیکی و خدماتی برای تماشاگران و طرفداران فوتبال انجام شود» بر کاهش رفتارهای خشونت‌آمیز تأثیر دارد. (رحمتی ۱۳۸۲) در واقع تاکید بر جنبه‌های کمی و کیفی در کنار هم، همچون فراهم کردن تسهیلات و امکانات برای شهروندان و آموزش و فرهنگ‌سازی در استفاده از تسهیلات می‌تواند به پیشبرد اهداف شهرداری در مدیریت شهری و افزایش مشارکت شهروندان در این مدیریت یاری رساند. استادیوم فوتبال شهید کاظمی در شهر تهران می‌تواند همسو با اهداف طرح جامع شهر تهران، منجر به ارتقاء نقش‌های فراملی، ملی و منطقه‌ای شهر تهران با استفاده مناسب از ظرفیت‌های فیزیکی شهر تهران و نیز هم‌سو با هدف توسعه طرح تفصیلی منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران در راستای تأمین نیازهای خدماتی - رفاهی منطقه و پراکنش مناسب آنها و تشکیل قلمروهای عمومی و سرزندگی در سطح منطقه قدم بردارد (مدیریت و برنامه‌ریزی ۱۳۹۱).

احداث استادیوم شهید کاظمی به مانند هر پدیده‌ی اجتماعی دارای اثرات اجتماعی و فرهنگی متفاوتی است که بررسی آن‌ها از اهمیت به سزایی در شناخت شدت تأثیرگذاری‌ها دارد.

بنابراین این پژوهش در پی آن خواهد بود که به ارزیابی تأثیرات اجتماعی پروژه‌ی ساخت ورزشگاه شهید کاظمی پرداخته تا کارکردهای مثبت و منفی آن را ترسیم نماید. بنابراین پرسش اصلی این پژوهش نیز عبارت خواهد بود از این که تأثیرات اجتماعی و فرهنگی ناشی از ساخت ورزشگاه شهید کاظمی چیست و راه‌کارهای افزایش آثار مثبت و کاهش آثار منفی کدامند؟

معرفی پروژه مورد مطالعه

پروژه‌ی مورد مطالعه، ساخت ورزشگاه شهید کاظمی است که در محله‌ی شهید کاظمی واقع در ناحیه‌ی ۳ شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران قرار دارد. این پروژه تحت نظارت معاونت اجتماعی و فرهنگی و معاونت خدمات

غربی، و در ضلع شرقی نیز استخر، سونا و اتاق تأسیسات قرار دارد. اما بنا بر اظهارات کارشناس مستقر در ورزشگاه، تعداد صندلی‌های نصب شده برای ۱۳ هزار و ۸۰۰ عدد می‌باشد.

توصیف محیط اجتماعی پروژه

منطقه‌ی ۱۹ تهران با مساحت ۱۱۶۲ هکتار، دارای ۲۱۴۳۸۲ نفر جمعیت و ۴۴۸۰۵ خانوار است، از این جمعیت، ۱۱۰۳۱۶ نفر مرد و ۱۰۴۰۶۶ نفر زن هستند. از ویژگی‌های جمعیتی منطقه جوان بودن و بالا بودن درصد باسوادی است به طوری که میانگین سنی منطقه ۲۳ سال و میزان باسوادی ۸۵/۳ درصد است (مدیریت و برنامه‌ریزی تهیه طرح‌های توسعه شهری تهران ۱۳۹۰). منطقه‌ی ۱۹ از حیث اجتماعی، دارای بافت یکدست و همگنی نبوده و در خصوصیات برجسته‌ی اجتماعی ساکنان نواحی، نوعی ناهمگنی مشاهده می‌گردد. در منطقه‌ی ۱۹ با حرکت از سمت شرق به غرب، شرایط اجتماعی - اقتصادی ساکنین به سطح پایین‌تری کاهش پیدا می‌کند. پهنه‌ی اول منطقه که شامل محله‌ی خانی آباد نو است، از نظر ویژگی‌ها اجتماعی - اقتصادی در شرایط مناسب‌تری از متوسط منطقه به سر می‌برد. تثبیت کاربری مسکونی و عدم شکل‌گیری فعالیت‌های کارگاهی - صنعتی در این محدوده شرایط سکونت را در این پهنه فراهم آورده است. در مقابل این

شهری و فضای سبز منطقه، سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران و سازمان عمرانی امور مناطق شهرداری تهران در حال ساخت می‌باشد. ساخت پروژه از سال ۱۳۸۷ آغاز و در آذر ۱۳۹۱ حدود ۸۰ درصد از عملیات احداثی آن به پایان رسیده است. استادیوم فوتبال شهید کاظمی در ضلع جنوب شرقی منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران، تقاطع بزرگراه شهید کاظمی (شرق)، و بزرگراه آزادگان (جنوب) واقع شده است. در تصویر شماره ۱ محل قرارگیری استادیوم نشان داده شده است.

مساحت زیربنای استادیوم فوتبال شهید کاظمی ۹۰۰۰۰ مترمربع، ساختمان استادیوم با مساحت ۱۲۰۰۰ متر مربع و زمین چمن با ۱۰۰۰۰ متر مربع، شامل فضاهای بال غرب، بال شرق، بال جنوب و بال شمال است (سایت سازمان عمرانی مناطق شهرداری تهران، مهر ۱۳۹۱). به طور کلی ورزشگاه ۴ بال دارد که بال غربی دارای ۳ طبقه است. در بال غربی استادیوم صندلی‌های VIP جهت استفاده تماشاچیان خاص و مربیان تعبیه شده است. این ورزشگاه بر اساس استانداردهای AFC (استانداردهای کنفدراسیون فوتبال آسیا) ساخته شده است.

این استادیوم با ظرفیت ۱۵ هزار نفر، شامل زمین چمن در ابعاد ۶۵ در ۱۰۵ متر، محل استقرار تماشاگران، پارکینگ عمومی روباز با ظرفیت بیش از ۵۰۰ خودرو، ساختمان‌های اداری و تأسیسات است. سالن تمرین و بدن‌سازی، اتاق رختکن و آماده‌سازی بازیکنان، سرویس بهداشتی، اتاق پزشکان زیر سکوی تماشاگران در ضلع

تصویر ۱: محل قرارگیری استادیوم شهید کاظمی

بیشترین کاربری محله‌ی شهید کاظمی مسکونی با بافتی فرسوده است. محله‌ی شهید کاظمی فاقد سرای محله، خانه فرهنگ، کتابخانه و قرائت خانه‌های همگانی، سینما و تئاتر، موزه و گالری، مراکز تاریخی، اماکن و ابنیه تاریخی است. سرانه‌های ورزشی، محله‌ی شهید کاظمی دارای ۳ مکان ورزشی است، مجموعه‌ی ورزشی امام علی (ع) با مساحت ۲۹۰۰ متر مربع در خیابان سهیل (خلازلیل)، مجموعه‌ی ورزشی شهید کاظمی با مساحت ۳۴۰۰ متر مربع واقع در اتوبان شهید کاظمی و سوله‌ی ورزشی الزهراء با مساحت ۹۰۰ متر مربع واقع در سهیل (خلازلیل).

در مجموع نتایج پیمایش از ناحیه‌ی ۳ شهرداری تهران که شامل محلات شهید کاظمی، نعمت آباد، دولت‌خواه و اسماعیل آباد نشان می‌دهد که میانگین سنی ساکنان در ناحیه ۳۷ سال می‌باشد و بیشترین گروه سنی پاسخ‌گویان ۲۲ سال بوده است اما میزان اشتغال با ۳۹/۸ درصد (۱۵۹ نفر از ۴۰۰ نفر) از سطح پایینی برخوردار است.

در حالی که جمعیت ناحیه جمعیت جوانی است، افزایش سرانه‌های ورزشی می‌تواند یکی از راه‌های جذب جوانان به فعالیت‌های مثبت باشد اما زمانی که سرانه‌های آموزشی و خدماتی منطقه در سطح پایینی باشد، نبود آموزش نیز بیکاری را تشدید می‌کند، پایین بودن مهارت‌های حرفه‌ای خود عاملی برای عدم جذب نیروهای انسانی است که در این منطقه نیز شاهد پایین بودن مهارت‌های حرفه‌ای شاغلان هستیم. فعالیت در بخش خدمات و فروش در بین شاغلان پاسخگو از سهم بیشتری برخوردار است.

اعضاء شورایی مهم‌ترین ویژگی اقتصادی اطراف پروژه را بازار فروش آهن آلات، وجود بازار میوه و تره بار و بازار چینی فروشی می‌دانند. در هم‌جواری این بازارها بیشتر ساکنان نیز از کارگران این بازارها بوده و دارای سطح درآمد متوسط و کارگری هستند. همان‌طور که نتایج پیمایش از اهالی ناحیه‌ی ۳ نشان داد، اهالی از نظر شغلی بیشتر در بخش خدمات و خرید و فروش مشغول به کار هستند، بنا بر نظر اعضای شورایی نیز سطح اقتصادی محله کارگری و بیشتر در حوزه‌ی خرید و فروش است.

یافته‌های به دست آمده از مصاحبه با اعضای شورایی در خصوص شبکه‌ی روابط غیررسمی و پنهان قدرت در محله گویای آن است که یک سلسله مراتب وجود دارد، اهالی در وهله‌ی اول با رجوع به افراد قدیمی محله

پهنه، پهنه‌ی غربی منطقه (ناحیه‌ی ۳) شامل محلات نعمت آباد، دولت‌خواه، شهید کاظمی و اسماعیل آباد واقع است که از لحاظ ویژگی‌های اجتماعی - اقتصادی بسیار کمتر از متوسط منطقه است. این موضوع با عدم رشد شرایط سکونت رابطه‌ی مستقیمی دارد چرا که پهنه‌ی مزبور در روند کشاکش مکان‌گزینی کاربری مسکونی و کارگاهی - صنعتی با غلبه‌ی کاربری کارگاهی مواجه شده است. پهنه‌ی میانی که شامل محله‌ی عبدالآباد است، از نظر ویژگی‌های اجتماعی - اقتصادی ساکنین در وضعیت بینابینی به سر می‌برد و تقریباً در حد متوسط منطقه است (مدیریت و برنامه‌ریزی تهیه طرح‌های توسعه‌ی شهری تهران ۱۳۹۱).

ناحیه‌ی ۳ شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران با مساحت ۱۱۶۲ هکتار دارای ۴ محله به نام‌های دولت-خواه، شهید کاظمی، اسماعیل آباد و نعمت‌آباد است. استادیوم فوتبال شهید کاظمی واقع در محله‌ی شهید کاظمی است. محله‌ی شهید کاظمی از شمال به محله‌ی نعمت آباد، از جنوب به آزادراه آزادگان، از شرق به بزرگراه شهید کاظمی و از غرب به کوره‌های آجرپزی محله‌ی دولت‌خواه منتهی می‌شود (سایت شهرداری تهران، مهر ۱۳۹۱).

پایین بودن سطح مهارت حرفه‌ای شاغلین یکی از عوامل بیکاری مردم ناحیه است که منجر به گستردگی اشتغال غیر رسمی (سیاه) و جذب حاشیه نشینی و اسکان غیر رسمی شده است. از سوی دیگر نرخ آسیب‌های اجتماعی کودکان کار و خیابان و اعتیاد و اوباشی‌گری و مشاغل سیاه در محله (معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران [۱] ۱۳۹۰) بیان‌گر پایین بودن کیفیت زندگی، فقر فرهنگی و اقتصادی محله است که رفع این مسائل اجتماعی توجه مسئولان و سرمایه‌گذاران به این نواحی را بیش از پیش می‌طلبد.

محله دارای جمعیت جوان و فعال است و ساخت جوان منطقه به عنوان عاملی مثبت جهت سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های کارگاهی و نیز افزایش باسوادی در محله و منطقه است. از دیگر ویژگی‌های محله وجود اراضی مناسب جهت کاهش تراکم ناخالص و وجود طرح‌های موضعی در سطح حریم منطقه در جهت استفاده‌های آموزشی، فعالیت‌های تولیدی و کارگاهی در جذب بخشی از نیروی کار و جوانان است (معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران [۱] ۱۳۹۰).

گروه سوم: ساکنین ناحیه ۳ شهرداری منطقه ۱۹ تهران محلات شهید کاظمی، دولتخواه، نعمت‌آباد و اسماعیل‌آباد.

به عبارتی برای جمع‌آوری داده‌های پایه‌ای و برآورد تأثیرات علاوه بر اسناد موجود در شهرداری منطقه ۱۹ تهران، از دو روش کمی و کیفی استفاده شده است. در تهیه برنامه‌ی مدیریت پیامدها، روش پیمایش و اطلاع از نظرات اهالی ناحیه ۳ منطقه ۱۹ شهرداری تهران در رابطه با کاهش اثرات منفی پروژه بوده است، از سوی دیگر با تکیه بر روش کیفی و استفاده از ابزار مصاحبه‌ی نیمه عمیق از مدیران و اعضای شورایاری از نظرات آنها در چگونگی مدیریت استادیوم در جهت افزایش پیامدهای مثبت استفاده شد. برای درک بیشتر تأثیرات پروژه بر محله‌هایی که نزدیک پروژه واقع شده‌اند، علاوه بر اعضای شورایاری ناحیه ۳ منطقه-۱۹ شهرداری تهران از اعضای شورایاری محلات، شکوفه جنوبی و صالح‌آباد که در ضلع جنوب شرقی استادیوم واقع شده است نیز مصاحبه به عمل آمد تا نظر آنها به عنوان مطلعین را در مورد تأثیرات پروژه را جویا شویم. در ادامه تیم کارشناسی اتاف نیز با تحلیل نظرات اهالی و اعضای شورایاری راه‌کارهای دیگری را در راستای مدیریت پیامدها ارائه دادند.

پیامدهای اجتماعی و فرهنگی پروژه

در برنامه‌های توسعه‌ی شهری هر کدام از متغیرهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به نوبه‌ی خود دارای اهمیت به سزایی در موفقیت اقدامات توسعه‌ای هستند. پیامدهای اجتماعی شامل: دسترسی بیشتر به امکانات ورزشی، فرصت رفتن به استادیوم و دیدن بازی‌ها از نزدیک، حضور شهروندان منطقه در مکان‌های ورزشی، غنی شدن اوقات فراغت نوجوانان و جوانان، استعدادیابی در میان جوانان و نوجوانان، جذب جوانان به ورزش (در صورت عمومی بودن)، افزایش سرانه‌ی ورزشی (در صورت عمومی بودن)، کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه-کاری در محله، افزایش امنیت در محله به واسطه‌ی حضور شهروندان در اطراف استادیوم، از بین رفتن مشاغل کاذب خیابان خلایق، افزایش احساس خوب نسبت به محله، ایجاد فضای عمومی برای استفاده‌ی اهالی محله، سرزندگی در محله، افزایش مشارکت مردم در صورت واگذاری ورزشگاه به لیگ‌های محلی، ایجاد ارتباطات سالم میان جوانان در پرداختن به ورزش، افزایش ارتباطات اجتماعی، مهاجرت مثبت به منطقه و

(ریش‌سفیدان) درصد رفع مشکلات شهری و یا ارتباطی خود برمی‌آیند اما اگر نتوانند از این طریق به حل اختلافات خود بپردازند به شورای حل اختلاف، شورایاری، کلانتری و نیروی انتظامی متوسل می‌شوند.

می‌توان گفت نظام تعاملی و قدرت در این محلات به شکل سنتی است. در واقع این شکل قدرت در این محلات هم می‌تواند از جهاتی مثبت و هم منفی باشد. از این نظر کارکرد مثبت دارد که ریش سفید که بخشی از فرهنگ و سنت جامعه است در روابط صمیمی و نزدیک می‌تواند نقش قانون و قاضی در جوامع مدرن را بازی کند و بدون اینکه افراد محل به قانون و دادگاه و کلانتری مراجعه کنند.

بیان روش و مشخصات روش‌شناختی مطالعه

به طور کلی نوع مطالعه در این پژوهش، توصیفی - تبیینی بوده و روش مطالعه نیز از نظر هدف کاربردی می‌باشد. روش مورد استفاده برای گردآوری اطلاعات نیز، میدانی و اسنادی و ابزار به کار رفته در این پژوهش، فیش‌های اطلاعاتی، پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده است. در بخش میدانی ابتدا برای جمع‌آوری اطلاعات مربوط به دامنه یابی، مصاحبه با مدیران و نهاد‌های ذی-نفع صورت گرفت و در بخش دوم برای جمع‌آوری اطلاعات پایه‌ای و شتاسایی اهالی ناحیه از پرسشنامه استفاده می‌شود. جمعیت آماری این تحقیق شامل سه گروه هستند:

گروه اول: مدیران و مسئولان شهرداری منطقه ۱۹ تهران از جمله شهردار ناحیه ۳ شهرداری منطقه ۱۹ تهران، ناظر سازمان عمران مستقر در محل پروژه، مسئول تربیت بدنی منطقه ۱۹ شهرداری تهران، مدیر مجموعه‌ی ورزشی امام علی (ع) و بازرس مجموعه-های برون سپاری شده سازمان ورزش شهرداری، مدیر مجموعه‌ی شهید باکری (دولت خواه).

گروه دوم: شورایاران ناحیه ۳ شهرداری منطقه ۱۹ تهران از جمله دبیر شورایاری محله‌ی شهید کاظمی و بنگاه‌دار، دبیر شورایاری محله‌ی دولت‌خواه و بنگاه‌دار، عضو شورایاری محله‌ی شهید کاظمی و بنگاه‌دار محلی، دبیر شورایاری محله‌ی شهید کاظمی، ۲ نفر از اعضای شورایاری محله‌ی شهید کاظمی، عضو شورایاری محله‌ی نعمت‌آباد، عضو شورایاری محله‌ی دولت‌خواه، (عضو شورایاری محله‌ی دولت‌خواه، عضو شورایاری محله‌ی اسماعیل‌آباد، عضو سابق شورایاری محله‌ی شکوفه‌ی جنوبی، ۲ نفر از عضو شورایاری محله‌ی صالح‌آباد)

آبادانی منطقه، ارتقای کیفیت فضای شهری و زندگی، برگزاری جشن‌های محلی، افزایش اعتماد به شهرداری، مورد توجه قرار گرفتن منطقه، احساس دل بستگی به محله و ادامه‌ی زندگی در آن، ایجاد هویت محلی (ایجاد محله‌ای متفاوت با دیگر محله‌ها و تعلق بیشتر به محله)، روابط دوستانه با هم محله‌ای‌ها و پیامدهای منفی جابه‌جایی و رفتن اهالی از محله به دلیل شلوغی و کمتر شدن آرامش محل است.

پیامدهای فرهنگی شامل: افزایش روحیه‌ی ورزش میان جوانان و جذب آنها به ورزش، پر کردن اوقات فراغت اهالی، پر کردن اوقات فراغت نوجوانان و جوانان، افزایش میل و رغبت به ورزش میان جوانان و ساکنان منطقه، ارتقاء فرهنگ منطقه با افزایش تبادل فرهنگی و ارتقاء فرهنگ منطقه با افزایش تعاملات اجتماعی است.

پیامدهای اقتصادی شامل اشتغال‌زایی، ایجاد مشاغل جدید در اطراف پروژه، افزایش درآمد کسبه اطراف پروژه، افزایش قیمت ملک و ثروت ساکنان محله، تغییر بافت شغلی در اطراف پروژه، کاهش هزینه مردم منطقه برای رفتن به استادیوم، آبادی منطقه با ازدحام جمعیت و گردش مالی است.

جدول شماره ۱ پیامدهای اجتماعی و فرهنگی مهم پیش‌بینی‌شده را نشان می‌دهد. گستره‌ی اثر و میزان احتمال وقوع بر اساس نظر کارشناسان گروه اتاف و نیز با در نظر گرفتن مجموع نظرات ساکنان ناحیه‌ی ۳ منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران و اعضاء شوراییاری و نیز مدیران و مسئولان شهرداری منطقه‌ی ۱۹ بیان می‌شود.

جدول ۲: پیامدهای اجتماعی مهم پیش‌بینی‌شده

(بر اساس جمع‌بندی نظرات اهالی، اعضاء شوراییاری و مدیران ناحیه‌ی ۳ منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران)

ردیف	تأثیر	نوع اثر	گستره‌ی اثر	میزان احتمال وقوع
۱	افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش	مثبت	فرا منطقه‌ای	خیلی زیاد
۲	کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله	مثبت	فرا منطقه	خیلی زیاد
۳	دسترسی اهالی به امکانات ورزشی و فرصت رفتن به استادیوم و دیدن بازی‌ها از نزدیک	مثبت	منطقه‌ای	خیلی زیاد
۴	غنی شدن اوقات فراغت اهالی به خصوص نوجوانان و جوانان	مثبت	فرا منطقه‌ای	خیلی زیاد
۵	استعداد یابی در میان جوانان و نوجوانان	مثبت	فرا منطقه‌ای	خیلی زیاد
۶	افزایش امنیت اطراف پروژه (به واسطه‌ی حضور شهروندان در اطراف استادیوم، نگهداری بیشتر از استادیوم، کاهش معتادین و انتقال بازار آهن فروشان)	مثبت	منطقه‌ای	خیلی زیاد
۷	اشتغال‌زایی	مثبت	فرا منطقه‌ای	خیلی زیاد
۸	ایجاد ترافیک در منطقه	منفی	فرا منطقه‌ای	خیلی زیاد
۹	ارتقای کیفیت فضای شهری و زندگی (به واسطه‌ی توسعه‌ی خطوط حمل و نقل و امکانات شهری)	مثبت	فرا منطقه‌ای	خیلی زیاد
۱۰	از بین رفتن مشاغل کاذب خیابان خلایق	مثبت	محله‌ای	خیلی زیاد
۱۱	تقویت فرهنگی با افزایش ارتباطات اجتماعی	مثبت	فرا منطقه‌ای	زیاد
۱۲	ایجاد فضای عمومی برای استفاده‌ی مردم و افزایش مشارکت مردم	مثبت	فرا منطقه‌ای	زیاد
۱۳	تغییر بافت شغلی و ایجاد مشاغل جدید در اطراف پروژه	مثبت	فرا منطقه‌ای	متوسط
۱۴	افزایش درآمد کسب و کارهای اطراف پروژه	مثبت	فرا منطقه‌ای	متوسط
۱۵	افزایش سرانه‌های ورزشی	مثبت	منطقه‌ای	متوسط
۱۶	کاهش هزینه‌های مردم منطقه برای رفتن به استادیوم	مثبت	منطقه‌ای	متوسط
۱۷	مهاجرت مثبت به منطقه و آبادانی منطقه	مثبت	منطقه‌ای	متوسط
۱۸	افزایش قیمت ملک و ثروت ساکنان منطقه	مثبت	منطقه‌ای	متوسط
۱۹	برگزاری جشن‌های محلی	مثبت	فرا منطقه‌ای	متوسط
۲۰	بالا رفتن اجاره‌بها در محله	منفی	محلی	متوسط
۲۱	خرید و فروش مواد مخدر در اطراف استادیوم	منفی	منطقه‌ای	متوسط
۲۲	کاهش امنیت محله (نزاع بین تماشاچیان)	منفی	محلی	متوسط
۲۳	از بین رفتن آرامش اهالی محله	منفی	محلی	متوسط

برنامه‌ی مدیریت پیامدها

بنا بر دیدگاه ساکنان ناحیه‌ی ۳ منطقه‌ی ۱۹ و نیز
اعضای شورایی محلات ناحیه‌ی ۳ و محلات شکوفه
جنوبی و صالح‌آباد و مدیران شهرداری و مراکز ورزشی در
ناحیه‌ی ۳ شهرداری منطقه‌ی ۱۹، مهم‌ترین پیامدهای
اجتماعی استادیوم فوتبال شهید کاظمی در گستره‌ی
اثرگذاری فرا منطقه‌ای افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و
رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش، کاهش
آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله، دسترسی اهالی
به امکانات ورزشی و فرصت رفتن به استادیوم و دیدن
بازی‌ها از نزدیک، غنی شدن اوقات فراغت اهالی به
خصوص نوجوانان و جوانان، استعداد یابی در میان
جوانان و نوجوانان، افزایش امنیت اطراف پروژه (به
واسطه‌ی حضور شهروندان در اطراف استادیوم، نگرهبانی
بیشتر از استادیوم، کاهش معتادین و انتقال بازار آهن
فروشان)، اشتغال‌زایی، تغییر بافت شغلی و ایجاد مشاغل
جدید در اطراف پروژه، ارتقای کیفیت فضای شهری و

برنامه‌های مدیریت را می‌توان هم برای کاهش اثرات
منفی و نیز افزایش اثرات مثبت در پیش گرفت. یکی از
ویژگی‌های مهم در رابطه با وقوع پیامدهای مطرح شده-
ی استادیوم شهید کاظمی، ارتباط مستقیم وقوع پیامدها
با شکل مدیریت استادیوم است. اگر مدیریت استادیوم
کاملاً به بخش خصوصی واگذار شود نه تنها پیامدهای
اجتماعی عملی نخواهند شد بلکه استادیوم شهید
کاظمی پیامدهای منفی همچون عدم دسترسی امکانات
ورزشی برای ساکنان منطقه، نارضایتی و کاهش اعتماد
شهروندان به شهرداری را در بر خواهد داشت. این بخش
به دنبال پیشنهادهای است که تأثیر پیامدهای مثبت را
افزایش و پیامدهای منفی را کاهش می‌دهد. برنامه‌های
مدیریت پیامدها در دو قسمت برای اجتماع تحت تأثیر و
برنامه‌ی مدیریت پیامدها برای مجری و یا حامیان اقدام
دسته‌بندی و بیان می‌شود.

۱) برنامه‌ی مدیریت پیامدها برای اجتماع تحت تأثیر

جدول ۲: تفکیک پیامدهای مثبت و منفی استادیوم فوتبال شهید کاظمی

منفی	مثبت
ایجاد ترافیک در منطقه	افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش
خرید و فروش مواد مخدر در اطراف استادیوم	کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله
کاهش امنیت محله (نزاع بین تماشاچیان)	دسترسی اهالی به امکانات ورزشی و فرصت رفتن به استادیوم و دیدن بازی‌ها از نزدیک
از بین رفتن آرامش اهالی محله	غنی شدن اوقات فراغت اهالی به خصوص نوجوانان و جوانان
بالا رفتن اجاره‌بها در محله	استعداد یابی در میان جوانان و نوجوانان
-	افزایش امنیت اطراف پروژه (به واسطه‌ی حضور شهروندان در اطراف استادیوم، نگرهبانی بیشتر از استادیوم، کاهش معتادین و انتقال بازار آهن فروشان)
-	اشتغال‌زایی
-	تغییر بافت شغلی و ایجاد مشاغل جدید در اطراف پروژه
-	ارتقای کیفیت فضای شهری و زندگی (به واسطه توسعه‌ی خطوط حمل و نقل و امکانات شهری)
-	از بین رفتن مشاغل کاذب خیابان خلایق
-	تقویت فرهنگی با افزایش ارتباطات اجتماعی
-	ایجاد فضای عمومی برای استفاده‌ی مردم و افزایش مشارکت مردم
-	تغییر بافت شغلی و ایجاد مشاغل جدید در اطراف پروژه
-	افزایش سرانه‌های ورزشی
-	کاهش هزینه‌های مردم منطقه برای رفتن به استادیوم
-	مهاجرت مثبت به منطقه و آیدانی منطقه
-	افزایش قیمت ملک و ثروت ساکنان منطقه
-	برگزاری جشن‌های محلی

زندگی (به واسطه‌ی توسعه‌ی خطوط حمل و نقل و امکانات شهری)، از بین رفتن مشاغل کاذب خیابان‌خلازیل، تقویت فرهنگی با افزایش ارتباطات اجتماعی، ایجاد فضای عمومی برای استفاده مردم و افزایش مشارکت مردم و ... است.

از سوی دیگر پاسخ‌گویان ایجاد ترافیک در منطقه، کاهش امنیت محله (نزاع بین تماشاچیان)، از بین رفتن آرامش اهالی محله، بالا رفتن اجاره‌بها در محله، خرید و فروش مواد مخدر در اطراف استادیوم، کاهش امنیت محله (نزاع بین تماشاچیان) را از پیامدهای منفی پروژه دانستند. لیست پیامدهای مثبت و منفی از نظر اهالی و مدیران شهرداری و اعضاء شورایی در جدول شماره ۲ نشان داده می‌شود.

بر اساس یافته‌های پیمایش از ساکنان ناحیه‌ی ۳ منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران و نیز بر اساس یافته‌های مصاحبه با مدیران و اعضاء شورایی ناحیه‌ی ۳ و محلات شکوفه‌ی جنوبی و صالح آباد مهم‌ترین پیشنهادات ارائه شده از زبان مردم و مدیران را می‌توان در دو بخش مربوط به مدیریت ترافیک و اداره‌ی استادیوم جهت افزایش تأثیرات مثبت اجتماعی بیان کرد.

۲) برنامه‌ی مدیریت پیامدها برای مجری و یا حامیان اقدام

یکی از پیامدهایی که اهالی و مسئولان از آن بارها یاد کردند، ایجاد ترافیک در منطقه بوده است و مهم‌ترین راه‌کارهای مقابله با آن را عریض کردن و افزایش معابر و خیابان‌های محله و منطقه دانستند که ورود و خروج به محله و منطقه را تسهیل کند. زمانی که ورود و خروج به منطقه تسهیل شود دسترسی به استادیوم نیز راحت‌تر خواهد بود. آنها در عین حال خواستار ایجاد ورودی و خروجی مختص به استادیوم شدند تا ترافیک به خیابان‌های دیگر سرایت نکند. راه کار دیگری که جهت کاهش ترافیک عنوان شد احداث پارکینگ طبقاتی در مجاورت استادیوم است.

جهت تحقق پیامدهای مثبت همچون غنی سازی اوقات فراغت نوجوان و جوانان و نیز امکان دستیابی اهالی به امکانات ورزشی، عدم واگذاری مدیریت استادیوم به بخش خصوصی پیشنهاد می‌شود که از مهم‌ترین برنامه‌ی مدیریتی با در نظر گروه هدف، وضعیت اقتصادی ساکنان محله و منطقه است. نوع استفاده و تعریفی که از کارکرد استادیوم در میان مدیران شهرداری وجود دارد، در روند مدیریت این استادیوم تأثیر گذار خواهد بود. اگر این نگرش به استادیوم را داشته باشیم که مهم‌ترین کاربری آن ورزشی است و در جهت غنی سازی اوقات فراغت شهروندان به خصوص نوجوانان و جوانان این می‌تواند این جهت منافع اقتصادی خاص نباشد و با مدیریت شهرداری و سازمان‌های خصوصی دیگر استفاده از امکانات استادیوم برای نوجوانان و جوانان هزینه‌ی بالایی را در بر نداشته باشد.

به علاوه تأسیس کانون فوتبال در استادیوم، نه تنها منجر به شناسایی نوجوانان مستعد فوتبال می‌شود، بلکه در جهت تقویت آثار مثبت اجتماعی و فرهنگی همچون افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش، کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله، غنی شدن اوقات فراغت اهالی به خصوص نوجوانان و جوانان مفید خواهد بود.

جهت ارائه‌ی برنامه‌ی مدیریتی به مجری طرح که شهرداری تهران می‌باشد، لازم است سیاست‌گذاری‌های حاکم بر شهرداری را نیز در نظر داشت که در طول زمان و با تغییر نیروهای مدیریتی در طی چند سال این سیاست‌گذاری‌ها نیز تغییر می‌کند. ممکن است سال‌های اول بازگشایی استادیوم مدیریت آن به دست شهرداری باشد و هزینه‌ای برای استفاده عموم وجود نداشته باشد اما با تغییر نیروهای مدیریتی، شهرداری برای پرداخت هزینه‌های نگهداری از استادیوم و پرداخت هزینه‌های آب و برق و ... مدیریت آن را به بخش خصوصی واگذار کند، این امر هزینه‌هایی را برای عموم به همراه دارد که استقبال مردم جهت استفاده از امکانات استادیوم را به طور چشم‌گیری کاهش می‌دهد.

تهیه‌ی بروشور، ساخت کلیپ از فعالیت‌ها، امکانات و تأثیرات مثبت استادیوم در منطقه برای شناخت بیشتر مردم از کارکردهای استادیوم، نقش مهمی در جلب نظر مردم، مشارکت و افزایش اعتماد آنها دارد. از آنجائی که بخش مهمی از درآمدهای شهرداری از طریق عوارض و مالیات‌ها تأمین می‌شود، اطلاع‌رسانی به مردم در زمینه‌ی خدماتی که شهرداری به مردم ارائه می‌کند، باعث همکاری بیشتر مردم در به موقع پرداخت کردن عوارض و مالیات‌ها می‌شود. از سوی دیگر شهرداری می‌تواند با همکاری سازمان‌های دولتی مانند تربیت بدنی، بودجه‌های مالی خود را افزایش دهد تا مجبور به خصوصی سازی استادیوم نشود.

بر اساس یافته‌های پیمایش از ساکنان ناحیه‌ی ۳ منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران و نیز بر اساس یافته‌های مصاحبه با مدیران و اعضاء شورایی ناحیه‌ی ۳ و محلات شکوفه‌ی جنوبی و صالح آباد مهم‌ترین پیشنهادات ارائه شده از زبان مردم و مدیران را می‌توان در دو بخش مربوط به مدیریت ترافیک و اداره‌ی استادیوم جهت افزایش تأثیرات مثبت اجتماعی بیان کرد.

یکی از پیامدهایی که اهالی و مسئولان از آن بارها یاد کردند، ایجاد ترافیک در منطقه بوده است و مهم‌ترین راه‌کارهای مقابله با آن را عریض کردن و افزایش معابر و خیابان‌های محله و منطقه دانستند که ورود و خروج به محله و منطقه را تسهیل کند. زمانی که ورود و خروج به منطقه تسهیل شود دسترسی به استادیوم نیز راحت‌تر خواهد بود. آنها در عین حال خواستار ایجاد ورودی و خروجی مختص به استادیوم شدند تا ترافیک به خیابان‌های دیگر سرایت نکند. راه کار دیگری که جهت کاهش ترافیک عنوان شد احداث پارکینگ طبقاتی در مجاورت استادیوم است.

جهت تحقق پیامدهای مثبت همچون غنی سازی اوقات فراغت نوجوان و جوانان و نیز امکان دستیابی اهالی به امکانات ورزشی، عدم واگذاری مدیریت استادیوم به بخش خصوصی پیشنهاد می‌شود که از مهم‌ترین برنامه‌ی مدیریتی با در نظر گروه هدف، وضعیت اقتصادی ساکنان محله و منطقه است. نوع استفاده و تعریفی که از کارکرد استادیوم در میان مدیران شهرداری وجود دارد، در روند مدیریت این استادیوم تأثیر گذار خواهد بود. اگر این نگرش به استادیوم را داشته باشیم که مهم‌ترین کاربری آن ورزشی است و در جهت غنی

سازی اوقات فراغت شهروندان به خصوص نوجوانان و جوانان این می‌تواند این جهت منافع اقتصادی خاص نباشد و با مدیریت شهرداری و سازمان‌های خصوصی دیگر استفاده از امکانات استادیوم برای نوجوانان و جوانان هزینه‌ی بالایی را در بر نداشته باشد.

به علاوه تأسیس کانون فوتبال در استادیوم، نه تنها منجر به شناسایی نوجوانان مستعد فوتبال می‌شود، بلکه در جهت تقویت آثار مثبت اجتماعی و فرهنگی همچون افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش، کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله، غنی شدن اوقات فراغت اهالی به خصوص نوجوانان و جوانان مفید خواهد بود.

مطالعات مدیریت شهری
سال پنجم
شماره سیزدهم
بهار ۱۳۹۲

جهت اشتغال‌زایی در استادیوم شهرداری می‌تواند از نیروهای متخصص بومی استفاده کند. برای مدیریت استادیوم در کنار استفاده از افراد با تجربه و کارآمد، می‌توان از نیروی ساکنان در منطقه به خصوص جوانان تحصیل‌کرده و خلاق بهره‌مند شد. از سوی دیگر بنا بر نظر اعضاء شورایی و نیز اعضا تیم اتاف، برگزاری مسابقات مهم در استادیوم و حضور تیم‌های بزرگ و شناخته شده و محبوب مردم منجر به شناخت بیشتر منطقه و جذب سرمایه‌گذاران و افزایش تعاملات نهادی، سازمانی و اداری بیشتر منطقه می‌شود. راه کارهای مدیریتی در رابطه با هر پیامد توسط پاسخ‌گویان ارائه شده است که در جدول شماره‌ی ۳ بیان شده است.

جدول ۳: برنامه‌ی مدیریت پیامدهای اجتماعی و فرهنگی استادیوم فوتبال شهید کاظمی از نظر (اهالی ناحیه‌ی ۳ منطقه‌ی ۱۹، مدیران شهرداری و اعضاء شورایی ناحیه‌ی ۳ و محلات شکوفه‌ی جنوبی و صالح آباد)

مثبت	ارائه برنامه‌های مدیریتی جهت افزایش پیامدهای مثبت	منفی	ارائه برنامه‌های مدیریتی جهت کاهش پیامدهای منفی
- افزایش روحیه‌ی ورزش و میل و رغبت نوجوانان و جوانان و جذب آنها به ورزش - غنی شدن اوقات فراغت اهالی به خصوص نوجوانان و جوانان - کاهش آسیب‌های اجتماعی و بزه‌کاری در محله	- برگزاری بازی لیگ‌ها و تیم‌های معروف و بزرگ در استادیوم - ایجاد آکادمی ورزش و آموزش حرفه‌ای فوتبال به نوجوانان - برگزاری بازی تیم‌های نواحی منطقه‌ی ۱۹ و دیگر مناطق در استادیوم	- عریض کردن خیابان‌های اطراف پروژه - ایجاد پارکینگ طبقاتی - ایجاد وروی و خروجی مخصوص استادیوم	
- دسترسی اهالی به امکانات ورزشی و فرصت رفتن به استادیوم و دیدن بازی‌ها از نزدیک	- دولتی بودن هزینه‌های استفاده از امکانات استادیوم - عدم واگذاری مدیریت استادیوم به بخش خصوصی	- از بین رفتن آرامش اهالی محله	- صرف بخشی از درآمد ورزشگاه در محله به عنوان پاداشی برای ساکنان اطراف پروژه
- استعداد یابی در میان جوانان و نوجوانان	- ایجاد آکادمی ورزش و آموزش حرفه‌ای فوتبال به نوجوانان	- مخدر در اطراف استادیوم - کاهش امنیت محله (نوع بین تماشاچیان)	- خرید و فروش مواد - افزایش نیروی انتظامی بعد از اتمام بازی‌ها - وجود دائمی ایستگاه نیروی انتظامی جنب ورزشگاه
- افزایش امنیت اطراف پروژه (به واسطه‌ی حضور شهروندان در اطراف استادیوم، نگرهبانی بیشتر از استادیوم، کاهش معنادین و انتقال بازار آهن فروشان)	- افزایش نیروی انتظامی بعد از اتمام بازی‌ها	- بالا رفتن اجاره‌بها در محله	- کنترل بر قیمت مسکن توسط سازمان‌های مربوطه - تسهیل در روند رسمی شدن مالکیت واحدها
- اشتغال‌زایی	- استفاده از نیروی جوان و ساکنان ناحیه و منطقه در مشاغل مربوط به مدیریت، نگرهبانی و .. استادیوم	-	-
- تغییر بافت شغلی و ایجاد مشاغل جدید در اطراف پروژه	- ساماندهی مشاغل جدید	-	-
- ارتقای کیفیت فضای شهری و زندگی (به واسطه‌ی توسعه‌ی خطوط حمل و نقل و امکانات شهری)	- افزایش خطوط حمل و نقل	-	-
- از بین رفتن مشاغل کاذب خیابان خلایق	- ارائه‌ی مکانی مناسب به شاغلان در خلایق	-	-
- تقویت فرهنگی با افزایش ارتباطات اجتماعی - ایجاد فضای عمومی برای استقاده مردم و افزایش مشارکت مردم	- استفاده از تیم‌های محله‌ای و برگزاری مسابقات در این ورزشگاه به منظور انتخاب بهترین بازیکنان برای تشکیل یک تیم فوتبال برای منطقه ۱۹ به منظور معرفی به جامعه فوتبال - برگزاری جشن‌های محلی در استادیوم - برگزاری مسابقات محلی بین تیم‌های محلی	-	-

تأثیرگذار است و حیات اجتماعی افراد و ساختار را فراهم می‌سازد؛

- افزایش قیمت امکانات تفریحی و آموزشی نیز می‌تواند بر امنیت اجتماعی تأثیرگذار باشد و عواقب اجتماعی بسیاری را بر زندگی تک تک افراد جامعه به همراه داشته باشد. دسترسی به خدمات ورزشگاه بر سطح امنیت اجتماعی، عدالت اجتماعی و کیفیت زندگی تأثیر گذار است. به واسطه دستیابی به این خدمات، نه تنها اوقات فراغت نوجوانان و جوانان با فعالیت‌های سالم پر می‌شود بلکه منجر به شکل-گیری انگیزه‌های مثبت زندگی در میان نوجوانان و جوانان می‌گردد. فعالیت‌های سازنده جسمانی و اتصال به شبکه‌های دوستی و حمایتی مثل عضویت در تیم‌های محلی و ... آثار روانی مثبتی را به همراه خواهد داشت. غنی شدن اوقات فراغت، داشتن انگیزه‌های مثبت جهت فعالیت بیشتر برای کسب موفقیت، اتصال به شبکه‌های حمایت اجتماعی در کاهش میزان بزه‌کاری بسیار تأثیر گذار است؛

- کاهش قیمت بلیط بازی‌ها می‌تواند فرصت دیدن بازی‌ها برای اهالی منطقه و مناطق هم‌جوار با منطقه‌ی ۱۹ را فراهم سازد؛

- افزایش امنیت راه‌ها و استادیوم از طریق افزایش پلیس راه راهنمایی رانندگی و نیروی انتظامی بعد از پایان بازی‌ها؛

- افزایش خطوط حمل و نقل عمومی به استادیوم میزان دسترسی شهروندان از مناطق دیگر را نیز فراهم و از سویی استفاده از وسائل حمل و نقل از میزان ترافیک وسائل شخصی می‌کاهد؛

- کنترل ترافیک در روزهای برگزاری بازی‌ها به طور مستقیم از طریق پلیس راهنمایی و رانندگی و نیروی انتظامی میسر است. کنترل غیر مستقیم ترافیک از طریق تأمین امکانات حمل و نقل و تأمین امنیت مسیرهای منتهی به استادیوم از تأثیر بیشتری در کنترل ترافیک برخوردار است؛

- برگزاری بازی‌های لیگ، تیم‌های نواحی منطقه‌ی ۱۹ و دیگر مناطق در استادیوم دارای تأثیرات فرا منطقه‌ای است که منجر به شناخته شدن بیشتر منطقه می‌شود. استادیوم فرصت حضور ساکنان منطقه‌ی ۱۹ و نیز مناطق ۱۶، ۱۷، ۱۸ و ۲۰ را در استادیوم و دیدن بازی‌ها و بازیکنان مورد علاقه آنها را فراهم می‌سازد. دیدن بازیکنان مورد علاقه و

بر اساس نظر کارشناسی تیم اتاف می‌توان برای افزایش تأثیرات اجتماعی و غنی سازی اوقات فراغت جوانان منطقه، فرصت استفاده از زمین بازی به تیم‌های مدارس با حضور داورهای حرفه‌ای داده شود. به علاوه از این طریق نیروهای با استعداد شناخته و علائق ورزشی نوجوانان از سطح مدارس به سمت حرفه‌ای شدن سوق پیدا می‌کند.

در جهت استعدادیابی، شهرداری می‌تواند با همکاری سازمان تربیت بدنی، کمیته‌ای را تاسیس کند. این کمیته با برگزاری مسابقات و آزمون در سطح مدارس و منطقه در استادیوم، نوجوانانی که علائق و استعداد بیشتری در فوتبال دارند را شناسایی و سپس این نوجوانان در جهت فعالیت‌ها و اهداف آموزشی استادیوم انتخاب و پرورش یابند.

جهت افزایش اشتغال‌زایی استادیوم در محله و منطقه، علاوه بر این که می‌توان از نیروهای بومی در بخش مدیریت، نگهبانی و اداری استادیوم استفاده کرد، مهم‌ترین کارکرد استادیوم فوتبال شهید کاظمی فعالیت-های ورزشی و جمعی به دور از فضای اداری و تجاری و دودآلود درون شهری و تقویت روحیه‌ی مشارکت‌های شهری است. در جهت تقویت فرهنگی با افزایش ارتباطات اجتماعی و ایجاد فضای عمومی برای استفاده‌ی مردم و افزایش مشارکت مردم می‌توان به برگزاری جشن‌های محلی که امکان حضور زنان را نیز فراهم آورد، مبادرت ورزید.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

هر اقدامی نیاز به سازمان و نهادهایی دارد تا به صورت عملی اقدامات را به منصفی ظهور برسانند و یا بر روال برنامه‌های تدوین شده برای افزایش تأثیر پیامدهای اجتماعی و کاهش اثرات منفی پروژه کنترل داشته باشند. از این رو در این بخش، جهت افزایش پیامدهای مثبت پروژه و کاهش پیامدهای منفی اقداماتی تعریف می‌شود که از قابلیت اجرا برخوردار باشند.

پیشنهادات عملی زیر را جهت افزایش پیامدهای مثبت پروژه و کاهش اثرات منفی می‌توان ارائه کرد:

- رایگان بودن استفاده از امکانات استادیوم برای تیم‌های محلی و اهالی ساکن در منطقه است که یکی از مهم‌ترین عناصری است که موجب افزایش اثرات مثبت اجتماعی پروژه بر منطقه خواهد شد؛

- کاهش هزینه‌های استفاده از خدمات استادیوم برای اهالی منطقه بر افزایش عدالت و شرایط اجتماعی

منابع و مآخذ

- ۱) ابراهیم پور، محسن و مصطفوی، سید رضا (۱۳۸۷). ارزیابی آثار و پیامدهای اجتماعی و فرهنگی طرح‌ها و پروژه‌ها. تهران: دفتر مطالعات شهرداری، چاپ اول.
- ۲) برغمندی، هادی (۱۳۹۰). طرح ارزیابی آثار اجتماعی و فرهنگی احداث پارک بزرگ جنوب تهران (ایرانیان) در منطقه‌ی ۱۹ شهرداری تهران. کارفرما: شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران، معاونت اجتماعی و فرهنگی.
- ۳) پیران، پرویز و دیگران (۱۳۸۵). کار پایه مفهومی و مفهوم سازی سرمایه اجتماعی (با تاکید بر شرایط ایران). فصلنامه رفاه اجتماعی. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی.
- ۴) پورموسوی، سید موسی (۱۳۸۶). توسعه فضای ورزشی کلانشهر تهران در چارچوب پارادایم توسعه پایدار شهری. مجموعه مقالات اولین همایش ملی شهر و ورزش. تهران: تربیت بدنی شهرداری تهران.
- ۵) خاتم، اعظم (۱۳۸۴). حوزه همگانی و فضاهای عمومی در ایران. مجله اندیشه ایرانیان شهر. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی، شماره ۳.
- ۶) روزنامه‌ی ایران. (۱۳۸۹). منطقه‌ی ۱۹ دروازه‌ی ورودی پهنه جنوب تهران می‌شود. شماره ۸۹۷۷۲۶۰۴۶۲۸، صفحه ۱۲ (تهران).
- ۷) سایت شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران ۱۳۹۱، شناسنامه‌ی منطقه‌ی ۱۹ تهران، مهر.
- ۸) شیعه، اسماعیل (۱۳۷۵). مقدمه‌ای بر مبانی برنامه‌ریزی شهری. تهران: دانشگاه علم و صنعت ایران.
- ۹) غفاری، غلام‌رضا. جمشیدزاده، ابراهیم (۱۳۹۰). مشارکت‌های مردمی و امور شهری (بررسی موانع، مشکلات و راه‌کارهای توسعه مشارکت‌های مردمی). تهران: جامعه و فرهنگ.
- ۱۰) قدیمی، بهرام (۱۳۹۰). ورزش در شهر تهران (فرا تحلیل مطالعات ورزش جوانان، بانوان و سالمندان). تهران: جامعه و فرهنگ.
- ۱۱) نهاد مدیریت و برنامه‌ریزی تهیه طرح‌های توسعه شهری تهران (۱) ۱۳۹۰، طرح تفصیلی منطقه‌ی ۱۹ تهران.
- ۱۲) معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه‌ی ۱۹ تهران (۲) ۱۳۹۰، نیم‌رخ محلات.

- بازی‌ها از نزدیک در میزان رضایت روانی و مثبت افراد تأثیرگذار است؛
- برگزاری مسابقات محلی بین تیم‌های محلی و منطقه- ای نوجوانان و جوانان با حضور والدین آنها و نیز ایجاد آکادمی ورزش و آموزش حرفه‌ای فوتبال به نوجوانان در استادیوم منجر به شناخت نوجوانان با استعداد در منطقه و مناطق هم‌جوار خواهد شد.
- حضور والدین بازیکنان نه تنها انرژی مثبتی را برای آنها به همراه دارد بلکه منجر به پیوند بیشتر والدین با فرزندانشان و نهادهای آموزشی و پرورش خواهد شد؛
- استفاده از نیروی جوان ساکنان ناحیه و منطقه در مشاغل مربوط به مدیریت، نگهداری و... استادیوم و نیز استفاده از سرمایه‌گذاران بومی در راه‌اندازی مغازه‌های اغذیه فروشی و بازارچه خرید لوازم ورزشی در اطراف و پا داخل استادیوم، می‌تواند منجر به اشتغال زایی برای اهالی منطقه گردد؛
- ایجاد انجمن‌های ورزشی (فوتبال) محله‌ای و منطقه‌ای راه‌کار مناسبی جهت پایداری فعالیت‌های ورزشی نوجوانی است که به عضویت این انجمن درمی‌آیند. انجمن می‌تواند با ایجاد فرهنگ ورزش و انتقال آنها به افراد نه تنها فرهنگ ورزش را اشاعه و توسعه دهد بلکه ورزش را وارد جریان جامعه‌پذیری نوجوانان کند و افراد در جریان اجتماعی شدن، می‌آموزند که ورزش جزئی از زندگی روزمره است؛
- به علاوه فرصت ارتباط اجتماعی با دیگران، توسعه‌ی مهارت‌ها، شادی و سرگرمی و فرصت ابراز وجود را برای اعضا فراهم می‌سازد؛
- برگزاری کلاس‌های آموزش فوتبال در ماه‌های تابستان برای نوجوانان و جوانان منطقه و مناطق اطراف نه تنها اوقات فراغت نوجوانان و جوانان را در تابستان غنی می‌سازد بلکه نوجوان را در مسیرهای اجتماعی شدن قرار می‌دهد؛
- تأمین امکانات (خوراکی و بهداشتی) تماشاچیان و مدارا با تماشاچیان بعد از اتمام بازی‌ها؛
- فراهم سازی فرصت حضور زنان در استادیوم با اتکا به نظر موافقین حضور زنان در استادیوم از پیشنهاداتی است که منجر به برابری جنسیتی در استفاده از امکانات استادیوم و فرصت‌های حضور در استادیوم می‌گردد.

۱۳) معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه‌ی
۱۹ تهران (۳) ۱۳۹۰، شناسنامه‌ی محله‌ی شهید
کاظمی.

۱۴) معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه‌ی
۱۹ تهران (۴) ۱۳۹۰، سند راهبردی توسعه محلات.

Archive of SID